

O'ZBEK ADABIYOTINING NOZIK VA BETAKROR SHOIRASI

Sadullayeva Umida Sobir qizi

Abdumannonova Xidoyatxon G'anisher qizi

Toshkent tibbiyot akademiyasi talabalari

Email: sadullayevaumida336@gmail.com

Email: hidoyatabdumannonova@gmail.com

Telfon: +998(88) 0360412

Annatsiya: *Ushbu maqolada o'zbek adabiyotining atoqli vakili, taniqli shoir Zulfiya Isroilovaning hayoti va ijodi atroflicha yoritilgan. Uning she'riy merosi, doston va dramalari, shuningdek, adabiy tanqidchilar tomonidan berilgan baholar o'rganilgan. Shoiraning insoniylik, vatanparvarlik, sevgi va sadoqat kabi mavzulardagi ijodi keng tahlil qilinadi..*

Аннотация: *В данной статье всесторонне освещены жизнь и творчество выдающегося представителя узбекской литературы, известной поэтессы Зулфии Исроиловой. Исследуется её поэтическое наследие, поэмы и драматические произведения, а также оценки, данные литературными критиками. Творчество поэтессы, затрагивающее темы человечности, патриотизма, любви и преданности, подвергается детальному анализу.*

Kalit so'zlar: *Zulfiya Isroilova, o'zbek poeziyasi, she'riyat, vatanparvarlik, adabiy meros, ayol ijodkorlar, o'zbek adabiyoti, doston, drama.*

Ключевые слова: *Зулфия Исроилова, узбекская поэзия, поэзия, патриотизм, литературное наследие, женщины-литераторы, узбекская литература, поэма, драма.*

Hayoti va ijodiy faoliyati:

Zulfiya Isroilova 1915-yilda Toshkent shahrida tug'ilgan. U juda yoshligidan she'riyatga qiziqib, adabiyotga mehr qo'ygan. Ustozi – mashhur shoir G'afur G'ulom bo'lib, uning ijodiy shakllanishida katta ta'sir ko'rsatgan. Zulfiya o'zining ilk she'rlarini juda erta, 1930-yillarning boshlarida yozgan va uning asarlari matbuotda tez-tez chop etilgan.

Zulfiya adabiyot maydoniga kirib kelgan ilk yillardan boshlab o'z she'riyatida ayol ruhiyatining murakkab va nafis jihatlarini ifodalashga intilgan. Uning she'rlari insoniylik, sadoqat, ona Vatan, muhabbat va mehr-muruvvat singari mavzularni o'zida mujassam etadi. Shoiraning she'riyati jonli tasviriylik, ravonlik va samimiylik bilan ajralib turadi.

Asarlari va ulardagi asosiy mavzular:

Zulfiya ijodida sevgi va sadoqat, tabiat go'zalligi, ona Vatanga muhabbat va insoniy tuyg'ular asosiy mavzular sifatida namoyon bo'ladi. U o'zining eng mashhur she'rlarida insonning ichki kechinmalari va ruhiy holatini tasvirlashga alohida e'tibor qaratgan.

Uning ijodiy ishlari quyidagilardan iborat:

She'riy to'plamlar:

1. "Hayot varaqlari" (1939)
2. "Tong yulduzi" (1947)
3. "Hijron kunlarida" (1958)
4. "Mening Vatanim" (1965)
5. "Yuragimga yaqin kishilar" (1970)
6. "Ko'klam" (1975)
7. "Kelajakka ishonch" (1980)
8. "Shodlik" (1985)
9. "Baxt" (1986)
10. "Ko'ngil" (1995)

Dostonlar:

"Ona yurtim"

"Sevgi va sadoqat"

Dramalar:

"Taqdir va baxt"

"Ona yurak sadosi"

Ayniqsa, Zulfiya Ikkinchi jahon urushi davrida yozgan she'rlari bilan xalqning iztiroblari va mardligini aks ettirgan. U shoir va adabiyotshunos Hamid Olimjon bilan hayot kechirgan bo'lib, uning vafotidan keyingi ijodi inson qalbining chuqur iztiroblarini ifodalovchi misralarga boy bo'ldi.

Zulfiya she'riyatiga berilgan baholar:

Zulfiya Isroilovanning ijodi ko'plab adabiyotshunos va yozuvchilar tomonidan yuksak baholangan:

-G'afur G'ulom: "Zulfiya she'riyatida ayol ruhining yuksak, pokiza ifodasi mujassam."

-Oybek: "Uning she'rlari yurakdan yurakka yo'l topuvchi samimiyatga to'la."

-Shavkat Rahmon: "Zulfiya o'zbek adabiyotida ona va vatan sevgisini badiiy so'z bilan yuksak cho'qqiga olib chiqqan shoiradir."

-Abdulla Oripov: "Shoira misralari musaffo ko'ngil jilosi, bunday pok so'zlar qalbni nurafshon qiladi."

Adabiy merosi va ta'siri:

Zulfiya Isroilova o'zbek adabiyotiga bebaho hissa qo'shgan shoiradir. Uning ijodi keyingi avlod shoirlari, ayniqsa, ayol ijodkorlar uchun katta ilhom manbai bo'lib xizmat qilgan. Shoiraning asarlari nafaqat O'zbekistonda, balki xorijiy mamlakatlarda ham sevib o'qiladi. Unga "O'zbekiston xalq shoiri" unvoni berilgan bo'lib, u o'zbek she'riyatining buyuk siymolaridan biri sifatida e'tirof etiladi.

Xulosa

Zulfiya Isroilova ijodi o‘zbek poeziyasining oltin xazinasida munosib o‘rin egallaydi. Uning she‘rlari inson ruhiyatining eng nozik jihatlarini ochib berish, ayol his-tuyg‘ularini yuksak badiiy mahorat bilan ifodalash bilan ajralib turadi. U o‘z she‘rlari orqali sevgi, sadoqat, Vatanga muhabbat va insoniylik kabi tushunchalarni yuraklarga singdirgan va kelajak avlodlarga bebaho meros qoldirgan.

Zulfiya Isroilova nomi bugun ham yurtimizda hurmat bilan tilga olinadi, uning ijodi esa har qanday zamonda inson qalbini nurafshon etuvchi bebaho she‘riyat namunalaridan biri bo‘lib qolaveradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi – "Zulfiya Isroilova hayoti va ijodi" (2002)
- 2.Naim Karimov – "O‘zbek adabiyoti tarixi" (1998)
- 3.Hamid Olimjon – "Shoir yuragi" (1949)
- 4.Usmon Azim – "O‘zbek poeziyasida ayol obrazi" (2005)
5. Sultonova M., Ijod sahifalari, Toshkent, 1975; Zulfiya [bibliografiya], Toshkent, 1977; Sultonova M., Zulfiya, Toshkent, 1985; Ibrohimov M., Quyoshli she‘riyat ijodkori, Toshkent, 1986; Ehtirom [nashrga tayyorlovchilar: Rahima Shomansurova, Ra‘no Rahmonova], Toshkent, 1995.